

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRÓNÓVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A bolgárok Nis előtt állanak

Kövess hadserege Kraljevohoz érkezett — Gallwitz csapatai elfoglalták Cupriját és Paracint — 3000 szerb fogoly — Montenegrói offenzívánk előrehalad — Csapatunk a Stripa folyónál nagy győzelmet arattak az oroszok fölött

A bolgár vezérkar közli, hogy a bolgár csapatok Nis erődei előtt állanak. A győzelmes roham után, amelylyel a Knjazevactól délnyugati irányban előnyomult bolgár csapatok tegnapelőtt hatalmukba kerítették a *Kalafat hegységet*, nem érkezik váratlanul ez a hír, amely természetesen egyértelmű Nis ostroma megkezdésének bejelentésével. Rövidesen elvállik, hogy Nis erődei tovább bírják-e a bolgár nehéz tüzérség pusztítását, mint a zajecariak és a pirotiak, amelyek pár nap alatt kapitulálni voltak kénytelenek.

Az osztrák-magyar-német offenzíva tegnapi hatalmas lépéssel haladt előre a nyugati és a nagy Morava völgyének megtisztítására irányuló munkájában. Kövess tábornok hadseregéről Höfer altábornagy azt jelenti, hogy balszárnyával Kraljevohoz közeledik. A német nagy vezérkar ennél is többet mond, amennyiben Kraljevo felett és alatt folyt harcokról beszél. Tehát immár Kraljevo is esedékessé válik, melyet a szerb kormány a lavina megindulásakor új székhelyiül szemelt ki. A Gallwitz-hadsereg a nagy Morava folyó völgyének jelentős városait egymásután hódította meg: Cupriján át bevonult Paracinba, ahová Bojadjeff bolgár tábornok hadserege Zajecar felől igyekszik és — mint Höfer megjegyzi — jól halad. Szerbia nyugati részén a Kövess-hadsereg centruma Cacakon túl, a Jelica hegységben győzelmesen harcol. Montenegró északnyugati részén ismét elkergettük néhány határszéli magaslatról a crnogorc katonákat.

Az orosz harctérről fényes sikereket jegyez föl tegnapi a krónika. Kelet-Galiciában küzdő csapatunk több napos csatában visszafoglalták a sokat emlegetett *Siemikowce* községet, sőt a Stripa folyó egész nyugati partját megszállták. — A Rokitno-vidéken kisebb részlet-sikereink voltak.

Az olasz offenzíva végleg lehanyatlott. — Görz vidékén is csendesebben telt el a tegnapi nap, az olaszok már csak Zagora ellen rohmoztak, de mint az előző tizennyolc napon mindenütt, itt is véresen összemorzsolódtak rohamoszlopaik.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, november 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Az Orjen-szakaszon küzdő csapatunk tegnapi átkaroló támadással elfoglalták a Grahovótól nyugatra emelkedő Micimafika hegyet, szétugrasztották a montenegrói védőcsapatot és nagyrészt elfogták. Trebinjétől keletre is több határszéli magaslatot foglaltunk el. Avtovactól délre előretolt osztagaink a tulerőben levő ellenség elől néhány ellenséges földön levő hadállásból kivonultak.

Kövess tábornok hadserege a szerbeket Ariljenél és Cacaktól délre a hegységbe szorítja vissza. E hadsereg német csapatai Kraljevohoz közelednek. A Gruza-völgytől keletre fekvő magaslatokon előnyomuló osztrák-magyar csapatok visszavetették az ellenség utóvédjeit.

Gallwitz tábornok hadserege bevonult Paracinba.

A bolgár első hadsereg előnyomulása is halad.

HÖFER altábornagy a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

A Moravica-völgyben birtokunkba vettük az Arilje melletti magaslatokat. Cacaktól délre áthaladtunk a Jelica planina gerincén. Csapatunk visszavetették az ellenséget a Kofenik hegyvidék mindkét oldalán és üldözés közben elérték a nyugati (Goljska) Morava északi partját. Kraljevo felett és alatt 1500 szerbet fogtak el.

A Gruzától keletre Gallwitz tábornok hadserege az ellenséget a godacica—santarovaci vonalon túl vetette vissza. A Lugomirtól délre rohammal elfoglalta a magaslatokat és a Mo-

rava-völgyben megszállotta Cuprija, Tresnjevica és Paracin helységeket. 1500 szerbet fogtak el.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A bolgárok Nisnél

Szófia, november 5. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár főhadiszállás hivatalos jelentése. Nisnél csapataink a váróv előtt állanak. Strumicától délre a franciákat visszavertük.

Angolok és franciák veresége a macedoniai harcokban

Bukarest, november 5. A szerb frontra érkezett angol csapatok Gjevgheli és Dojran között megütköztek a bolgárokkal. Az angol és szerb csapatok vereséget szenvedtek és visszavonulni kényszerültek.

Szófia, november 5. A Velez—Prilep arcvonalon lefolyt harcok a francia csapatokkal megerősített szerb sereg döntő vereségével végződtek. — Az ellenséges csapatok Prileptől északra támadtak, de a bolgárok megsemmisítő csapást mértek rájuk. A bolgárok nagyszámú foglyokat ejtettek. Szófiában összesen 16,800 hadifoglyot őriznek.

A szerbek visszavonulása

Athén, november 5. (Magyar Távirati Iroda.) A lapok haditudósítói jelentik, hogy a szerbek helyzete egyre kétségbeesettebb. A németek jobbszárnya erősen veszélyezteti a szerb seregek visszavonulását.

Az osztrák-magyar hadifoglyok elszállítása

Lugano, november 5. (Magyar Távirati Iroda.) A Secolo jelenti: 1500 osztrák-magyar hadifoglyot hat napi súlyos menetelésben Úszkából Dibrába hoztak.

Petar helyett Nikita

Szerbia és Montenegró egyesülése
Krakó, november 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Nova Reforma jelenti Genfből: Péter királyt le akarják mondani, hogy Szerbiát Nikita jogára alatt egyesítsék Montenegróval. A

URANIA

Szombat Vasárnap

november 6., 7-én

Osak két nap.

AZ

Alagút

(DER TUNNEL)

filmregény 6 részben.

Írta:

Reinmann, Bernhart

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Rendes helyünk.

APOLLO

Ma, szombaton

Előadások: délután 3, 5

és 7 órakor mérsékelt,

9 órakor rendes hely-

árakkal.

Fern Andra

világhírű mozgóima-

donna főszereplésével

A letört

szármányak.

Társadalni színmű 3 fel-

vonásban.

Épen olyan nagy

sláger,

mint „Az alagút”.

szerb államkincstárt Minastirből visszazá-
lították Szalonikibe.

A kormányválság Görögországban

Athén, november 5. (Magyar Távirati Iro-
da.) A kamara tegnapi bizalmatlansági szava-
zata után Zaimis miniszterelnök a királyhoz
ment és benyújtotta a kormány lemondását. A
király főtartotta a döntést.

Athén, november 5. Beavatott helyen tudni
vélik, hogy a király a kamara fölösztatását
határozta el. A Zaimis-kormány továbbra is
helyén marad.

Venizelos célja a kormánybuktatással

Lugano, november 5. (Magyar Távirati
Iroda.) A *Corriere della Sera* szerint Venizelos
azért szavaztatta le a kormányt, hogy a ka-
mara felosztatását kieroszakolhassa. A kamara
felosztatása esetén ugyanis a király az alkot-
mány értelmében köteles elrendelni a mozgósi-
tott hadsereg leszerelését, ami az entente mű-
ködését megkönnyítené.

Venizelos Bulgária ellen

Rotterdam, november 5. Newyorkból je-
lentik a *Daily Mail*-nek: Venizelos kijelentette
a *Chicago Tribune* tudósítója előtt, hogy ha
ismét a hatalomra kerül, meg fogja üzeni a
háborút Bulgáriának. Ez erkölcsi kötelessége
Görögországnak Szerbia iránt, de azért is
szükséges, hogy védekezzenek Bulgária fel-
sőbbsege ellen. Ha a szövetségesek győznek,
Bulgária nem lesz nagyobb. Ha azonban Bul-
gária győz, úgy egy esztendőn belül meg-
szállja Görög-Macedoniát, ami a görög birod-
alom összeomlását jelentené.

Az orosz expedíció Bulgária ellen

Bukarest, november 5. (Pol. Hir.) Az *In-
dependance Roumaine* jelenti: Odessában és
Sebastopolban már behajózták azokat a csa-
patákat, melyeket az oroszok a Bulgária el-
leni támadásra összevontak. A támadás iránya
nem ismeretes. Bukarestben felkészülve vár-
ják az eseményeket. Tegnap délután a beteg
Costinescu pénzügyminiszter lakásán minisz-
tertanács volt. Románia beható tárgyalásokat
folytat a hatalmi csoportokkal.

Béke hírek Romániában

Bukarest, november 5. — A francia kor-
mányválság alkalmából itt közeli békekötésről
terjedtek el hírek. Take Jonescu szembeszáll
ezekkel a hírekkel, amennyiben az Adeverul
munkatársának azt mondta, hogy békéről egy-
előre nem lehet szó.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, november 5. (Miniszterelnökség
sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése
az orosz hadszíntérről:

A Siemikowce körüli harcok tegnap is
egész nap tartottak és azzal végződtek, hogy
az oroszokat a községből és a Stripa nyugati
partjáról teljesen elűztük. Ujabb 2000 orosz
esett fogságba. Összes állásaink visszahódítá-
sában legkiválóbb része volt az erdélyrészi
honvédhadosztálynak, amely négy nap és négy
éjjel szakadatlanul harcban állott.

A Styr alsó folyásánál Komarowtól északra
néhány orosz lövészárkot elfoglaltunk. Az el-
lenség Rafalowkától nyugatra betört állásainkba,
de egy ellentámadás visszavetette. A harcok
még folynak.

Egyébként északkeleten az orosz tüzéség
az arevonál számos pontján fokozott tevékeny-
séget fejt ki.

HÖFER altábornagy
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 5. — (Miniszterelnökség
sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése
a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy had-
csoportja: Az oroszok, tekintet nélkül rend-
kívül nagy veszteségeikre, folytatták hiábavaló
támadásaikat a Swenta- és Ilsen-tavak között,
valamint Gateninál. Gateninál ismét négy erős
támadásuk omlott össze állásaink előtt.

Lipót bajor herceg tábornagy
hadcsoportja: Nem volt jelentős ese-
mény.

Linsingen tábornok hadcso-
portja: Czartorijsktól északnyugatra az oro-
szokat rövid előretörésük után, amelyet Kos-
ciuchnowkán át Wolceszk ellen intéztek, ismét
visszavetettük állásaikba. Budkától keletre tá-
madásunk tovább halad. Komarowtól északra
több orosz ellentámadást visszavertünk.

Bothmer gróf tábornok csapatainál táma-
dásunk a Siemikowce egyrészét még meg-
szállva tartó oroszok ellen sikerrel járt. Megint
2000 fogoly került kezünkbe.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az orosz kormányválság

Berlin, november 5. Stockholmból je-
lentik, hogy főleg Buchana pétervári angol követ
sürgette a cárnál legutóbbi kihallgatása alkalmával
Sasanow visszalépését.

Goremykin és Chwostow egyetértése
nem olyan szivélyes, mint ahogy beszélik. Az
utolsó minisztertanácsban heves szóvitára került
köztük a sor a menekülők és a drágaság kér-
dése miatt. Krivosein, mint most ismeretes lett,
már a дума legutóbbi elnapolása után, ami két-
ségtelenül az ő akarata ellen történt, hivata-
los formában kérte a cártól elbocsátását. —
A cár ekkor szószerint így válaszolt neki:

— Ne hagyjon el engem!

Beavatott pétervári körökben jól tudják,
hogy Goremykin hetek óta még a miniszter-
tanácsokon sem szolt egy árva szót sem Kri-
voseinhez és Krivoseinről intim körökben gu-
nyolódva csak így beszélt: Az én trónörökös-
öm. Csak az a kérdés, hogy Krivosein minisz-
tersegének eldöntése körül ki lesz az erősebb:
a cár vagy Goremykin.

Egyet azonban meg lehet állapítani: Go-
remykin értette a módját, hogy mint teljesen
nélkülözhetetlen ember behizelegje magát a
cárnál. Így például Miklós nagyherceget mint
trónkövetelőt állította be előtte és kieszközölte
az elbocsátását. Később a haladó blokk több-
ségét államveszélyesnek mondta és kieszközö-
lte a дума hazakiállítását. Most azután tabula
rasa-t akar csinálni azokkal a miniszterekkel,
akik bizonyos mértékben ellenzékét képeznek a
minisztertanácsban; ezek: Krivosein, Ignatiew
és Charitinow. Hogy ez egészen vagy csak
részben is sikerülni fog-e neki, majd elvállik.

A belga-francia haretér

Berlin, november 5. — (Miniszterelnökség
sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése
a nyugati hadszíntérről:

Le Mesniltől északkeletre egy kis árkot, a
melyet a franciák még megszállva tartottak
(lásd az október 26-iki jelentést), ma éjszaka
megtisztítottunk az ellenségtől.

A franciáknak egy támadását, amelyet a
csapataink által Messigestől északra elfoglalt
árok ellen intéztek, véresen visszavertük. Az
árok keleti végén még kézigránát-harc folyik.
Az elfogottak száma 3 tisztre és 90 főnyi le-
génységre emelkedett. 8 gépfegyvert és 12 kis
aknavetőt zsákmányoltunk.

Az angol főparancsnok, French tábornagy,

egy hivatalos táviratban a következőket áll-
ította: „A Loos melletti harcokban résztvevő
hét német zászlóalj veszteségi lajstromából ki-
tünik, hogy veszteségük állományuknak körül-
belől 80 százalékára rugott.” Ez az adat telje-
sen koholt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Orvos, pap és tanító nélkül

Frankfurt, november 5. — A *Frankfurter
Zeitung* jelenti Bernből: A *Berner Bund* köz-
leményeiből kitünik, hogy Franciaországban
nagy a hiány orvosokban, tanítóknak és lelké-
szekben. A katonai szolgálatot teljesítő 8000
orvos közül 1500-an benyújtották fölvtárs
iránti kérelmüket, miután tizenöt hónapig a
fronton vagy kórházakban működtek. — Mivel
azonban az országban már csak körülbelül 600
nem mozgósított, hadiszolgálatra alkalmas or-
vos van, a fölvtárs nehezen megy.

A francia tanítóságnak a felét — kereken
30,000 embert — mozgósították és ezek közül
10,000-en elesetek vagy alkalmatlannokká váltak.
Sok község lelkész nélkül van, mert ezeket is
mozgósították és most Svájc olasz kantonjai-
nak papságához fordultak kiegészítő papokért. —
Neuenburg kantonból már sok papot küldtek
Franciaország elárvult községeibe.

Az olasz háború

Olasz vereség Zagoránál

Budapest, november 5. (Miniszterelnökség
sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése
az olasz hadszíntérről:

A tegnapi nap a görzi szakaszon is csende-
sebben telt el. Délután a görzi hídfő egyes sza-
kaszai és a doberdói fensik északi része heves
tüzéségi tűz alatt állottak.

Az olaszok egyes előretöréseit tüzünkben
összeomlottak. Éjjel az ellenségnek Zagora el-
len irányított hat támadását vertük vissza.

Egy olasz kormányozható léghajó újra
bombákat dobott le Miaramarra.

HÖFER altábornagy

a vezérkar főnökének helyettese.

Az olaszok veresége Podgoránál

Sajtóhadiszállás, november 5. (Magyar
Távirati Iroda.) Az olaszok a podgorai sza-
kasznál a pécsi 52-ik gyalogezred által védett
állás ellen egymásután hatszor rohamoztak,
azonban hiába. A hetedik roham alkalmával
az olaszok eldobták fegyvereiket és visszafu-
tottak, 800 halottjuk azonban ott maradt álla-
saink előtt. A harcok a front minden szakas-
zán az olaszokra nézve borzalmas veszteség-
gel járnak.

Moraht őrnagy az olasz offenzíváról

Berlin, november 5. Moraht őrnagy írja a
Berliner Tageblatt-ban: Az olasz-osztrák ha-
tár egész szélességében tombol ismét az áttö-
rés csata. Az összhelyzetnek Olaszországra
gyakorolt hatása felismerhető hadvezetőségé-
nek ideges terveiben és nem tévedünk, ha az
ujabb nagy offenzíva okait az ententebelí szö-
vetségstársakra való politikai tekintetekben
látjuk. Cadornának cselekednie kellett, amint
Joffre és French is cselekedtek. Mint a Cham-
pagneban és Artoisban, épp oly kevésbé mutat-
hat föl a támadó a partvidéken, Karinthiában
és Tirolban is említésre méltó taktikai sikere-
ket, nem is beszélve stratégiai eredményről. —
Olaszország ereje eddig hiába vérzett el a szá-
mos részleges támadásban. „Az ellenség két
hét alatt legalább 150,000 embert vesztett.”
Olaszország csakhamar be fogja látni, hogy
nem egyéb rögeszménél az az állítólagos terve,
hogy a központi hatalmak szerbiai offenzíváját

feltartóztassa. A *Giornale d' Italia* október hó 25-én diadalmámban uszott: „Nagyobb segítséget országunk nem is nyújthatna szövetségeseinek... Győzelmeink annál csodásabbak, mert a legnehezebb viszonyok között vívtuk ki, mert egy más európai harctéren sincs szükség akkora türelemre, vakmerőségre és fegyelmre.“ *Conrad* báró vezérkari jelentése azonban nap-nap után józan nyugalommal közli: „Csapataink kivétel nélkül megtartották eddigi állásaikat.“ „*Harcvonalunk mindenütt változatlan.*“ „*Az ellenséges offenzíva győzelmes csapataink rendíthetetlen falán összeomlott.*“ Szövetségeseink áldozatkészsége az olasz harctéren méltó párja derék nyugati csapataink leküzdhetetlen vitézségének.

Olaszország és a külön béke

Lugano, november 5. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz főhadiszálláson tartott minisztertanács elutasította Anglia ajánlatát, melynek értelmében Olaszországnak csatlakoznia kellett volna az entente azon megállapodásához, hogy külön békét nem köthet.

16 milliót jegyeztek Debreczenben a harmadik magyar hadikölcsönre

A pénzügyigazgató jelentése a közigazgatási bizottságnak

Debrecen város közigazgatási bizottsága *Domahidy* Elemér főispán elnöke alatt ma délután 3 órakor tartotta rendes havi ülését, a melyen az egyes közigazgatási ágak vezetői beszámoltak az októberi viszonyokról. Az ülésnek lélekemelő szencziója volt *Nagy József* kir. tanácsos pénzügyigazgató bejelentése, hogy Debreczenben a harmadik hadikölcsönre eszközölt jegyzés már október 30-án föllülmulta az előbbi két nemzeti kölcsön jegyzésének eredményét.

Pontos kimutatás szerint október hó 30-ig Debreczenben 15,712,300 koronát jegyeztek a harmadik nemzeti kölcsönből. Az első hadikölcsön eredménye 15,3 millió, a másodiké 14,6 millió korona volt, amiből megállapítható, hogy a harmadik hadikölcsön jegyzését jóval nagyobb és élénkebb érdeklődés kíséri, mint az előbbieket. Ebben a 15,712,300 korona jegyzésben nincsenek benne a *Hajdumegyében történt jegyzések*, amelyek a pénzügyigazgatósághoz beérkezett adatok szerint megközelítik a 4 millió koronát.

A közigazgatási bizottság nagy lelkesedéssel vette tudomásul *Nagy József* pénzügyigazgató jelentését.

(Adózás és hadisegély)

Örvendetes tudomásul szolgált a pénzügyigazgató jelentésének a másik része is, mely szerint októberben az adófizetés általában kedvező volt. Egyenes adóban 170,615,83 korona folyt be, ami 58,633,19 koronával kedvezőbb a múlt esztendő októberében történt befizetésnél. Hadmentességi díjban 184, bélyegjövedékben 65,096,18, jogilletékben 74,650,97, díjjövedékben 1901,67, dohányjövedékben 396,011,42, határvámjövedékben az egész vámkörzet területén 13,519,60, fogvasztási és italadóban 27,083,33 koronát fizettek be.

Jelentette továbbá a pénzügyigazgató, hogy a pénzügyigazgatóság november 3-ig a hadbavonultak hozzátartozóinak: 6364 család részére 9426 korona 17 fillér hadisegélyt utalt ki naponta, a rokkanttá vált katonák, valamint az elesettek és eltűntek hozzátartozói részére eddig 59,592 korona évi segélyt adott ki.

(A közegészségügy)

Tüdős Kálmán dr. városi főorvos a város közegészségi viszonyairól számolt be, amelyek októberben kedvezőtlenek voltak. A halálozások száma több volt, mint a születéseké, aminek oka a születések csökkenése, ami viszont a több mint egy esztendő óta tartó hadiállapotban leli magyarázatát. A hasihagymáz terje-

dése csökkent. *Kolera és kiütéses tifusz egy sem fordult elő.* Néhány hólyagos himlő eset fordult elő a városi kórházban, ahová vidékről érkezett betegek hurcolták be. A főorvos a kórház általános fertőzésének megakadályozása céljából elrendelte az összes kórházi személyzet újraoltását.

Említést tesz továbbá a főorvos jelentése a kórház anyagi helyzetéről. — Állandóan anyagi bajokkal küzd a kórház. Igen sok a tartozása, készpénze pedig nincs. Emellett hiányos a kórház orvosi ellátása is, mert több osztályorvos katonai szolgálatra vonult be, segédorvosok pedig nincsenek, akik helyettesítenék őket. Ezeknek a kérdéseknek a rendezése céljából különben előterjesztést tett a polgármesterhez.

Végül a köztisztaság hiányos voltát emeli ki a főorvos jelentése és rámutat arra, hogy a köztisztasági és fuvarozási vállalat ellen sok panasz merült föl, a miatt, hogy nem hordta el a szemetet az udvarokból.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a főorvos jelentését.

Hajdu Ferenc kir. tanfelügyelő a tanügyi viszonyokról, *Keleti Izsó* műszaki tanácsos a közutak állapotáról szóló jelentését mutatta be a közigazgatási bizottságnak, amely azokat tudomásul vette.

A Csokonai-kör ügyei

14,000 korona a hadikölcsönre — Csokonai születésnapja — Egy debreceni zeneszerző Csokonai-dalai — Debreczenfalva

A Csokonai-kör választmánya látogatott ülést tartott tegnap *Tüdős János* dr. elnöke alatt, aki a családi gyásztól sujtott *Géresi Kálmán* elnököt helyettesítette.

A választmány elsősorban a *harmadik hadikölcsön*mel foglalkozott. Mint az előző alkalmakkor, most is egyértelműleg hozta meg hazafias határozatát, hogy takarékbetéteinek felhasználásával 14,000 koronát jegyez. Ezzel a kör által jegyzett kötvények összege 50,000 koronára emelkedik.

Nagy melegséggel és rokonérzéssel fogadta a választmány azt a tervet, hogy az idén *Csokonai születésnapját*, november 17-ikét a *Népszerű Főiskolai Tanfolyammal* karöltve ünnepelje meg, úgy, hogy e napon a tudományegyetem és a Csokonai-kör vezetősége együtt jelenik meg a közönség előtt. Az ünnepi felolvasó ülésnek kiemelkedő pontja *Pap Károly* dr. egyetemi tanárnak háborus tárgyú irodalomtörténeti előadása lesz, amelyen kívül bizonyára nagy vonzórót fognak gyakorolni *Szávay Gyula* költeményei, valamint egy-két Csokonai vonatkozású ének és szavalt.

Élénk érdeklődésre talált egy ifjú zeneszerzőnek, *Kardos Istvánnak* a kórhöz intézett beadványa. *Kardos István* debreceni ember, itt végezte a középiskolát és a városi zeneiskolát, majd a budapesti zeneakadémián szerzett oklevelet a zeneszerzéstől. Néhány Csokonai-dalt zenésített meg és azokat ajánlotta a kör figyelmébe. A választmány meghallgatta több zenész és zenei képzettségű tagjának írásbeli véleményét, így dr. *Kenézy Gyuláét*, *P. Nagy Zoltánét*, dr. *Tüdős Kálmánét* és dr. *Spitz Lipótét*, akik mind elismerik *Kardos Istvánnak* kiváló zenei tehetségét és akik közül a két utóbbi ezeket az újabb Csokonai-dallamokat oly sikerült és figyelemreméltó alkotásoknak tartja, amelyek hathatósan előmozdítják a Csokonai-kultuszt is. A választmány örömmel fogadja a Csokonai költeményeinek megzenésítése terén fölmerült ezt az új és biztató kísérletet és szíves készséggel ad alkalmat a tehetséges szerzőnek arra, hogy műveit a körnek egyik felolvasó ülésén bemutathassa. A bemutató után a dallamok kiadása is komoly szóba jöhet.

A választmány tagjait kellemesen lepte meg az a változás, amelyen a kör helyiségei átmentek. A városi muzeum ugyanis nagy fáradtsággal és tetemes költséggel átalakította és újonnan rendezte a maga helyiségeit és tárgyait oly kiváló szakértő személyes vezetésével, aminő *Seemayer Vilibald*, a Nemzeti Muzeum osztályigazgatója. Minthogy a Csokonai-kör helyiségei és gyűjteményei kapcsola-

tosak a városi muzeummal, az átalakításnak és rendezésnek is együttesen kellett történnie. Az átalakítás terheiből a körre aránylag csekély összeg, 22 korona jutott.

A választmány lelkes készséggel szavazott meg 100 koronát Debreczenfalva javára, azzal a kivánsággal, hogy ez az adomány közművelődési célra, pl. magyar iskola építésére fordíttassék.

A választmány még megállapította az évi közgyűlés idejét — december 5. — és tudomásul vette a kör életére vonatkozó több jelentést.

STECKENPFERD-BAY-RUM

Bergmann & Co. gyártmánya, Tetschen a. Elbe.

A Bay-rumok eredetileg megakadályozza a korpaképződést, idővel a szürkület és hajhullást, erősíti a fej idegeket és teljes puha hajat eredményez; ezenfelül erősítő bedörzögölő szer a tagok bénulása ellen, (megerősített menetesléssel) ugyanint rheumatikus szenvedések ellen stb. — Naponta elismerő levelek! — Vigyázzunk kizárólag „Steckenpferd“ záró márkára! 2 és 4 K palack kapható gyógyszerárak, drogériákban, illatszerek- és fodrászüzletekben.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 7-én prédikálnak: a Nagytemplomban délelőtt *Fóris Endre* segédlelkész, délután *Falussy Sándor* segédlelkész, a Kistemplomban délelőtt 9 órakor *János Zoltán* lelkész, 11 órakor *Könyves-Tóth Kálmán* lelkész, délután *Konrad Zoltán* segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban délelőtt *Molnár Ferenc* segédlelkész, délután *Farkas János* segédlelkész, az Árpád-téri templomban délelőtt *Farkas János* segédlelkész, délután *Kovács János* vallásoktató lelkész, az ispotályi templomban délelőtt *Uray Sándor* lelkész, délután *Fóris Endre* segédlelkész, a homokkerti imaházban *Boér Károly* vallásstanár. Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz.

— **Ujházi Ede halála.** A nagy magyar színművésznek, *Ujházi Ede* nek csütörtökön éjjel bekövetkezett halála mély megdöbbenést és általános részvétet keltett a szülővárosában, Debreczenben. Az elhunyt művész azok közé a legkiválóbbak közé tartozott, akiknek nevét megőrzi nemcsak a kegyelet, hanem a história is. Ezért kell, hogy Debrecen városa is méltó módon osztozzék a magyar színművészet gyászában. A városi tanács remélhetőleg módját fogja ejteni, hogy a város nagyevű szülőttének elhunyt felett érzett részvétét méltóképpen juttassa kifejezésre.

— **Koncert Debreczenfalva javára.** A holnap, szombaton este 8 órakor az Arany Bika dísztermében rendezendő nagyszabású ünnepély és hangverseny iránt a közönség érdeklődése olyan nagy mértékben nyilvánult meg, hogy máris biztosítva van az este fényes sikere. Az elsőrendű helyek és páholyok ugyszólván mind elkelték, úgy, hogy az esti pénztárnál már csak másod- és harmadrendű helyek válthatók. A terem akusztikáját kipróbálták és megállapították, hogy valamennyi hely tökéletesen megfelel a modern hangversenyterem kívánalmainak. — Így tehát a közönség azon aggálya, hogy a hátrább fekvő sorokban nem hall tökéletesen, teljesen elesik. Az előjegyzett jegyek déli 12 óráig kiválthatók, ugyanaddig az el nem adott jegyek *Csáthy* könyvkereskedésében maradnak, ahol 4, 3, 2 és 1 korona árban válthatók. A hangversenyterem berendezése feltétlenül megkívánja, hogy az ajtók előadás alatt zárva legyenek, miért is a rendezőség kéri a közönséget, hogy helyeit 8 óráig foglalja el, miután a késve érkezők csak az egyes számok között bocsájthatók be. — Az esti pénztár fél 8 órától kezdve a díszterem előtt lesz, ugyanott vannak a ruhatárak.

— **Sok pénzt takarít meg, ha kávéját a Royalban fogyasztja.** Fekete v. tejes kávé 34 fillér, tea 50 fillér. Domino, sakk díjtalan.

— „Az alagut“ az Urániában.

— **Jogtudományi előadások.** A debreceni ügyvédi kamara s az országos ügyvédszövetség debreceni osztálya által az ügyvédi kamara dísztermében tartandó jogtudományi előadások sorrendje: November 6. Dr. **Hubert Ottó** kir. törvényszéki tanácselnök: Az érdelemes tárgyalás előkészítése. — November 20. Dr. **Kiss Géza** egyetemi tanár, jogkari dékán: A bíró szabadsága és a polgári törvénykönyv javaslata. — December 4. Dr. **Rézei Sándor** kir. ítélőtáblai bíró: Esetek a háborus jogszolgáltatás civiljogi köréből. — December 18. Dr. **Kőrösi Kálmán** ügyvéd, az ügyvédi kamara titkára: A házassági eljárásról. Az előadások délután 6 órától 7 óráig tartanak.

— **A postai csomagfelvétel korlátozása.** A postai csomagok torlódása úgy Budapesten, mint a vidéki gócpontokon oly mérvet öltött, hogy a csomagfeladás korlátozása elkerülhetetlenné vált. A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében Debrecenben a Piacutcai és pályaudvari postahivatalok egy-egy féltől naponként általában csak 20, míg a többi postahivatalok csak 10 csomagot vehetnek föl.

— **„Az alagut” az Urániában.**

— **A legvénebb belgrádi bestia.** A „Pécsi Napló” írja: Ismeretes, hogy a belgrádi utcai harcokban asszonyok és sihederkorú fiúk kézigranátokkal és revolverekkel szerepeltek. Még tizenegyedikén, az ünnepélyes bevonulás napján is megtörtént, hogy a katonabanda mögött lépdelő osztrák-magyar zászlótartóra, abban a pillanatban, amikor a partra lépett, két revolverlövés dördült el. Persze keresték a tettest s a gyanu egy sötétarcu, pupos fiatalemberre esett, aki legelől báméskodott a tömegben. — Mikor az egyik tábori csendőr rátette a kezét, rémülten tiltakozott s tüvöltve kiabált egy töpörödött, vén, járnai is alig tudó anyóka után, aki a rakpart épületeihez lapulva igyekezett elszomolyogni: — Teca néne, Teca néne, ne szökj el... Teca néne, gyere vissza, te voltál, aki lőtt... Teca néne, engem fognak felakasztani helyetted... Teca néne, Teca néne... Teca nénet természetesen elfogták, megmotozták s ekkor kiűnt, hogy a negyedik szoknyája alatt Browning-Piper revolvert rejteget, amelyből éppen két golyó hiányzik. Bevallotta a tettet s csillag szemekkel dicsekedett, hogy ott volt ám a gyárnegyedben is kilencedikén, ott is lövöldözött, sőt a kézigranátját is elhajította, pont a svábák közé. A revolvert meg úgy használta, hogy a szoknyakorcot oldalt hordta, azon keresztül benyult a revolverért s a szoknya alatt nyomkodta a ravaszt, csak úgy találomra. A golyók átfurták a szoknyát, de az nem baj: a fő, hogy senki sem gyanította, honnan jönnek. A vizsgálat megállapította, hogy Teca néne ruhája belül össze-vissza van perzselve s hogy a jobbcombján egész a térdhajlásig csunya égési sebek vannak.

— **Elveszett ezresek.** Egy közkatonára több ezer korona hivatalos pénzt vesztett el ma délnél negyed 1 és háromnegyed 1 között a Szent Anna-utcától a Kossuth-utcáig terjedő részen a fasorban. A pénz barna borítékban volt. A megtalálók, illetve a nyomra vezetőknél nagyobb jutalomban részesülnek a katonai állomáskaparancsnokságnál, Szent Anna-utca 1. sz. alatt.

— **Fern Andra.** A nagy világlapok és legtöbbször a fővárosi sajtó nyomán több ízben került elének Fern Andra, a világhírű mozi-primadonna neve. Több mozi-diva nagyság között különösen Fern Andra széületes karrierje az, mely megragadja az ember figyelmét. Ismert dolog, hogy Fern Andra első szereplése alkalmával olyan csatát nyert, melylyel neve a legelső primadonnák közé került. — Fern Andra szombaton és vasárnap játsza egyik szerepét el az Apollóban, ahol a „Letört szárnyak” című társadalmi színmű az ő szereplésével kerül bemutatásra. Természetesen maga a darab is egy szenzáció, melynek gyönyörű meséje Fern Andrával csak olyan sikert aratott, mint „Az alagut”. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

— **Megszünt a keszthelyi Georgicon.** A keszthelyi gazdasági akadémiát, a hírneves Georgicont, a földmívelésügyi miniszter arra való tekintettel, hogy a három évfolyamra csak 14 hallgató jelentkezett, a folyó tanévre megszüntette. A hallgatók tetszésére bizott, hogy vagy a debreceni, vagy a kassai, vagy a magyaróvári akadémiába iratkozzanak.

— **Kitüntetett debreceni hadnagy.** A hadsereg főparancsnoksága Czeglédi Jenő 3. honvédegyezredbeli hadnagynak, aki az orosz harctéren küzd, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a bronz vitérségi éremet adományozta.

— **Életunt cselédleány.** Babiák Margit 16 éves cselédleány marólugot ivott. Sulvos belső sérüléssel szállították be a városi kórházba.

— **„Az alagut” az Urániában.**

— **Ha van régi ékszere aranyból, vagy tört aranya,** küldje be bizalommal Brauswetter János szegedi céghez, ahol azt a legmagasabb áron készpénzért megvásárolják.

— **„Az alagut” az Urániában.**

— **Tanulót keresünk,** ki lehetőleg 3—4 középiskolát végzett. Hegedűs és Sándor könyvkereskedése.

— **35 dekás tábori postadobozok,** melyben a harctérre élelmiszereken kívül minden küldhető, 20 fillérijével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohánypusztán.

Kössünk téli meleg ruhát a katonáknak.

ADJUNK LÁTCSÖVEKET KATONÁINKNAK!

Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikémlésére is a legbiztosabb segítő eszköz. Küldjük el távcsöveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám.)

SZÍNHÁZ

*

MŰSOR:

SZOMBAT: *Lengyel vér*, operett 3 felvonásban.

VASÁRNAP: Délután: *Zsuzsi kisasszony*, operett 3 felvonásban. — Este: *A cigány*, színmű 3 felvonásban.

HÉTFŐ: *Palika*, színmű 3 felvonásban.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Kérje mindenütt az elismert legjobb **TUNGSRAM-LÁMPÁT.**

Gyártja: **Az Egyesült Izzólámpa és Villamossági r.-t. Ujpest.**

3000 alkalmazott.

Apró hirdetések

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. 6. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyíriné.

Használt hordókat, taposó és káposztás kádakat veszek. Báró Györfly Nap-utca 4. Telefon 12—83.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánsként 100 K-ért szállítok. Czim kiadóhivatalban.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Gyümölcsfa oltványok

nagy választékban rendkívül jutányos áron eladó a derecskei gazdasági ismétlő iskolánál.

Fiatal fodrász segéd vagy tapasztalt gyakornok kedvező feltételek mellett modern berendezett üzletben alkalmazást nyer. Bűdszentmihályon Lukács Gyulánál.

Kiadó

Sávoszoros és székelyi A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legújabb, nobb berendezésű alagsori vendéglő és sávoszorosok 1. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreczeni Kisó Takarékpénztárhoz.

Kérdezzük meg a háziorvos!

KRONDORFI

alkalikus természetes savanyúvíz.

Főraktár Debreczen részére:

KONSTEK GÉZA cégnél.

Kereskedők figyelmébe ajánlom

Gőzkávépörkölt és fűszermalmomat

Gróf Dégenfeld-tér 1. alatt, pörkölt és őrlést a legjutányosabb árban eszokolok.

A tisztelt vevőközönségnek ajánlom a naponta frissen pörkölt kávét, a nálam vásárolt kávét ingyen megdarálom és kívánatra díjmentesen a bevásárlást haza szállítom.

Friss liptói turó állandóan nagyban és kicsinyben kapható.

A híres szamosújvári gombákból nagy raktár.

Lindenfeld J. Jenő,

fűszernagykereskedő.

Városház-utca 2.

Telefon 79.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Megérkeztek

az őszi és téli divatkelme-
ujdonságok

FLANELLEK — SELYMEK
VELEZEK — BÁRSONYOK.
! Óriási választék !

Debreczeni II-ik sertsésvágó hentes iparosok társulata.

Közgyűlési meghívó.

A debreczeni II-ik sertsésvágó hentes iparosok társulata a kereskedelmi és iparkamara ipari szakosztálya termében 1915. november hó 11-ik napján délután 3 órákor

közgyűlést tart

melyre a társulat mélyen tisztelt tagjait meghívja.

Debreczen. 1915 november hó 5.

az Elnökség.

TÁRGY: a társulat feloszlása és az ezzel kapcsolatos intézkedések.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.